

Олександр КОБИЛЯНСЬКИЙ¹, Євгеній КУЛІБАБА²

Вінницький національний технічний університет

e-mail: ¹akobilanskiy@gmail.com, ²zhenya.kulibaba@gmail.com

ORCID: ¹0000-0002-9724-1470, ²0009-0003-1038-604X

ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПЕДАГОГІЧНІ МОДЕЛІ ТА ТЕХНОЛОГІЇ

Анотація. У статті висвітлено теоретико-методологічні засади та практичні аспекти формування емоційного інтелекту в системі вищої освіти. Обґрунтовано значення емоційного інтелекту як однієї з ключових компетентностей сучасного фахівця, що забезпечує ефективну професійну діяльність, соціальну адаптацію, розвиток емпатії, комунікативних умінь і психологічну стійкість. Проаналізовано основні педагогічні моделі розвитку емоційного інтелекту (особистісно орієнтовану, компетентнісну, рефлексивно-діяльнісну, коучингово-менторську та інтегративну), які сприяють гармонійному розвитку когнітивного, емоційного та поведінкового компонентів професійної компетентності здобувачів. Визначено ефективні педагогічні технології (тренінгові, інтерактивні, емоційно орієнтовані, коучингові та інформаційно-комунікаційні), які сприяють розвитку емоційного інтелекту здобувачів в процесі їх професійної підготовки. Визначено перспективи використання цифрових інструментів (Moodle, Padlet, Mentimeter, Mindly, Reflectly тощо) для розвитку емоційної компетентності студентів у дистанційному та змішаному форматах. Обґрунтовано необхідність системного підходу до формування емоційного інтелекту як важливого напрямку модернізації вищої освіти. Визначені перспективи подальших наукових пошуків, зокрема розроблення критеріїв та інструментів діагностики рівня розвитку емоційного інтелекту здобувачів, а також у створення методичних рекомендацій для викладачів щодо інтеграції технологій розвитку емоційного інтелекту у зміст освітніх компонентів.

Ключові слова: емоційний інтелект, формування професійної компетентності, педагогічні моделі, педагогічні технології, цифрові інструменти, емоційна компетентність, вдосконалення професійної підготовки, заклади вищої освіти.

В умовах стрімких змін і викликів сучасного ринку праці, критично важливим елементом професійної підготовки стає розвиток емоційного інтелекту. Він є фундаментальною передумовою успішного професійного становлення особистості. Сучасна вища освіта, що системно впроваджує компетентнісний підхід, вимагає від випускників не просто академічних знань, а формування комплексу soft skills як основи для конструктивної міжособистісної комунікації, ефективної саморегуляції, глибокої емпатії та проактивного прийняття рішень. Окрім того, розвиток емоційного інтелекту значно сприяє підвищенню академічної мотивації, формуванню лідерських якостей, вдосконаленню комунікативних умінь та успішній адаптації до стресових ситуацій навчального процесу.

У контексті модернізації системи вищої освіти особливого значення набуває пошук педагогічних моделей і технологій, які забезпечують цілеспрямоване формування емоційного інтелекту здобувачів. Це передбачає інтеграцію психологічних, педагогічних і соціально-культурних підходів, а також використання інноваційних освітніх практик, спрямованих на розвиток емоційної компетентності як невід'ємної складової професійної підготовки майбутніх фахівців.

Метою статті є аналіз теоретичних засад формування емоційного інтелекту у системі вищої освіти, визначення ефективних педагогічних моделей і технологій, що сприяють розвитку емоційної культури особистості студента та підвищенню якості освітнього процесу.

Актуальність обраної тематики зумовлена зростанням ролі емоційного інтелекту у формуванні професійної компетентності майбутніх фахівців, а також збільшенням кількості наукових досліджень, присвячених цій проблематиці. Зростання цікавості наукової спільноти свідчить про усвідомлення того, що високий рівень емоційного інтелекту є важливою пере-

думовою успішної соціалізації, ефективної комунікації та психологічного благополуччя здобувачів вищої освіти. Дослідження О. Резунової [17] присвячене проблемі розвитку емоційного інтелекту у студентів засобами іноземної мови. Авторка трактує емоційний інтелект як здатність розпізнавати власні та чужі емоції, наміри й бажання, а також уміння керувати ними для ефективного розв'язання практичних завдань. У роботі обґрунтовано необхідність використання комплексу завдань, спрямованих на зняття психологічної напруги, підвищення рівня самооцінки та розвитку впевненості у власних силах.

У дослідженні Н. Гриньової [10] розглянуто особливості розвитку емоційного інтелекту у здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання. Авторка здійснила глибокий аналіз вітчизняних і зарубіжних праць, присвячених проблемі емоційного інтелекту, визначила його структуру та взаємозв'язок із поняттям емоційної компетентності, що передбачає здатність особистості застосовувати та інтегрувати складові емоційного інтелекту (самоусвідомлення, саморегуляцію, мотивацію, емпатію, уміння підтримувати конструктивні стосунки) у практичну діяльність. Л. Данилевич [11] у своїй праці обґрунтовує доцільність використання методу коучингу як інноваційного та ефективного педагогічного інструменту розвитку емоційного інтелекту майбутніх фахівців у процесі навчання у ЗВО. Зазначається, що коучинг сприяє формуванню рефлексивності, усвідомлення власних емоційних станів, підвищенню рівня самоконтролю та розвитку навичок емоційної підтримки інших. Окремі аспекти розвитку емоційного інтелекту в процесі професійної підготовки відображені у публікаціях [2; 3; 6; 9].

Узагальнення наукових досліджень свідчить, що у сучасній педагогічній науці емоційний інтелект розглядається як інтегральна характеристика особис-

тості, що поєднує когнітивні, емоційні та поведінкові компоненти [4; 12]. Розвиток емоційного інтелекту у здобувачів ЗВО є важливим чинником їх професійної підготовки, адже він сприяє формуванню здатності до саморегуляції, емпатії, конструктивного спілкування, прийняття рішень у стресових ситуаціях. У контексті компетентнісного підходу формування емоційного інтелекту розглядається не лише як психолого-педагогічна, але й як соціокультурна проблема, що потребує інтеграції особистісно орієнтованого та діяльнісного підходів до освітнього процесу [16, с. 261].

Аналіз сучасних наукових праць дозволяє виокремити декілька педагогічних моделей, які забезпечують цілісне формування емоційного інтелекту в системі вищої освіти, зокрема:

1. Особистісно орієнтована модель, основою якої є принцип гуманізації освітнього процесу. Вона спрямована на розвиток у студентів самосвідомості, рефлексії, емоційної стабільності [5, с. 4]. Її ключовим завданням є створення сприятливого емоційного середовища, у якому здобувач освіти має змогу вільно виражати почуття, аналізувати власні емоційні стани, формувати позитивну самооцінку.

2. Компетентнісна модель, згідно з якою емоційний інтелект є структурним елементом професійної компетентності. За такого підходу, зміст освітнього процесу вибудовується з урахуванням розвитку емоційної компетентності, формування уміння розпізнавати емоції, керувати ними, проявляти емпатію, ефективно комунікувати та працювати в команді [16, с. 263]. Особлива увага приділяється практикоорієнтованим завданням і реальним професійним ситуаціям.

3. Рефлексивно-діяльнісна модель, яка передбачає формування вмінь усвідомлювати та аналізувати власні емоційні реакції через різноманітні форми діяльності, наприклад рефлексивні щоденники, аналіз кейсів, самооцінювання, групові обговорення тощо [8, с. 418]. Така модель стимулює розвиток критичного мислення, самопізнання й відповідального ставлення до емоційного досвіду.

4. Коучингово-менторська модель. Вона ґрунтується на партнерській взаємодії між викладачем і студентом, коли педагог виступає фасилітатором або наставником, який допомагає студенту усвідомити власний потенціал і розвивати навички саморегуляції, мотивації та емоційної гнучкості [1, с. 80]. Коучингові технології дозволяють реалізувати індивідуальний підхід до кожного здобувача освіти.

5. Інтегративна модель, яка поєднує елементи попередніх моделей, забезпечуючи системний розвиток емоційного інтелекту через інтеграцію емоційно-ціннісного досвіду у всі етапи професійної підготовки – від загальноосвітніх дисциплін до фахових курсів і практики.

Реалізація вищезазначених моделей у практиці вищої школи забезпечується шляхом впровадження сучасних педагогічних технологій, спрямованих на розвиток емоційної культури студентів. Серед найбільш перспективних науковці виокремлюють такі:

1. Тренінгові технології. Вони використовуються для розвитку емпатії, комунікативних навичок та емоційної саморегуляції. Зокрема, психолого-педагогічні тренінги допомагають зняти напругу, підвищити рі-

вень самоусвідомлення та довіри в студентській групі. Досвід впровадження таких тренінгів відображено у публікаціях [7; 9].

2. Технології емоційно орієнтованого навчання, які передбачають проведення дискусій, рольових ігор, аналізу конфліктних ситуацій, художніх і медіатекстів, що викликають емоційний відгук та сприяють розвитку емоційної чутливості. Такі технології використовують в процесі вивчення гуманітарних дисциплін, зважаючи на особливості їх змісту [15].

3. Коучингові технології. У ЗВО найчастіше вони реалізуються у форматі індивідуальних або групових сесій, де студенти формулюють цілі, аналізують особисті досягнення, усвідомлюють власні емоційні реакції, що сприяє формуванню відповідальності та рефлексивності [14].

4. Інтерактивні технології, серед яких методи «мозкового штурму», дебати, проєктна діяльність, симуляційні ігри, що забезпечують розвиток навичок ефективного взаємодії, емоційної чуйності та толерантності [13].

Варто зауважити, що перспективним у цьому напрямі є використання цифрових технологій, які відкривають нові можливості для інтерактивної, персоналізованої та емоційно збагаченої освітньої взаємодії. Застосування цифрових платформ, онлайн-курсів, електронних щоденників емоцій, мобільних застосунків для саморефлексії, а також мультимедійних ресурсів сприяє створенню гнучкого освітнього середовища, у якому студенти можуть самостійно аналізувати власні емоційні стани, відстежувати динаміку особистісного розвитку та вдосконалювати навички емоційної саморегуляції.

Серед ефективних цифрових інструментів для формування емоційної компетентності, які були використані нами під час професійної підготовки здобувачів у ЗВО, виокремлюємо:

1. Moodle, Google Classroom, Canvas – навчальні платформи, які забезпечують можливість емоційно орієнтованого зворотного зв'язку, ведення онлайн-рефлексій і створення безпечного середовища спілкування між студентами та викладачем;

2. Padlet, Mentimeter, Jamboard – інтерактивні сервіси, які дають змогу виражати емоції через візуальні та асоціативні форми, проводити групові обговорення, визначати емоційний клімат у групі;

3. Wooclap, Kahoot, Quizizz – платформи гейміфікованого навчання, які сприяють формуванню позитивних емоційних переживань, підвищенню навчальної мотивації студентів тощо;

4. Mindly, Notion, Reflectly, Moodflow – мобільні застосунки для ведення електронних щоденників емоцій, розвитку усвідомленості, самоаналізу та навичок емоційної саморегуляції;

5. Zoom, Microsoft Teams – сервіси відеоконунікації, які дозволяють реалізовувати елементи емоційно підтримувального спілкування під час дистанційних занять, дискусій і коучингових сесій.

Інтеграція зазначених технологій в освітній процес сприяє розвитку рефлексивного мислення, емпатії та саморегуляції, водночас забезпечуючи високу гнучкість освітнього середовища. Це особливо актуально в умовах цифрової трансформації освіти, коли здобувачі вищої освіти мають потребу у таких фор-

мах навчання, які поєднують їх емоційний, когнітивний і соціальний розвиток. Педагогічні моделі та технології формування емоційного інтелекту у системі вищої освіти мають комплексний і міждисциплінарний характер. Їх ефективність забезпечується гармонійним поєднанням когнітивних, емоційних та поведінкових аспектів навчальної діяльності. Інтеграція особистісно орієнтованого, компетентнісного, рефлексивного та коучингового підходів створює умови для формування емоційно зрілої, саморегульованої, соціально відповідальної особистості фахівця, здатного до ефективної професійної та міжособистісної взаємодії. Таким чином, проведене дослідження дає підстави стверджувати, що формування емоційного інтелекту є невід'ємною складовою сучасної системи вищої освіти, спрямованої на підготовку конкурентоспроможних, соціально відповідальних і психологічно зрілих фахівців. Емоційний інтелект виступає важливим чинником ефективної професійної діяльності, оскільки забезпечує розвиток здатності до саморегуляції, емпатії, конструктивного спілкування, командної взаємодії та прийняття зважених рішень у складних соціально-професійних ситуаціях.

У процесі аналізу визначено, що ефективність формування емоційного інтелекту у здобувачів вищої освіти залежить від цілісної педагогічної системи, яка охоплює різні моделі – особистісно орієнтовану, компетентнісну, рефлексивно-діяльну, коучингово-менторську та інтегративну. Їх комплексне застосування забезпечує гармонійне поєднання когнітивного, емоційного та поведінкового компонентів особистісного розвитку студентів. Особливу увагу приділено педагогічним технологіям, які сприяють практичній реалізації цих моделей: тренінговим, інтерактивним, емоційно орієнтованим, коучинговим, а також інформаційно-комунікаційним. Залучення цифрових інструментів (Moodle, Padlet, Mentimeter, Mindly, Reflectly тощо) відкриває нові можливості для формування емоційної компетентності у дистанційному та змішаному форматах, розширюючи межі традиційного навчального простору.

Відтак, формування емоційного інтелекту у системі вищої освіти має розглядатися як стратегічний напрям модернізації педагогічного процесу. Його результатом є підготовка фахівців нового покоління – емоційно зрілих, стресостійких, відкритих до співпраці та здатних до саморозвитку в умовах постійних соціальних і професійних змін. Перспективи подальших досліджень убачаємо у розробленні критеріїв та інструментів діагностики рівня емоційного інтелекту студентів, а також у створенні методичних рекомендацій для викладачів щодо інтеграції технологій розвитку емоційного інтелекту у зміст освітніх компонент.

Список використаних джерел:

1. Bonesso S., Gerli F., Cortellazzo L. Emotional and Social Intelligence Competencies Awareness and Development for Students' Employability. *New Directions for Teaching and Learning*. 2019. No 160. P. 77–89. DOI: <https://doi.org/10.1002/tl.203668>
2. Dembitska S., Kobylanskyi O., Nahorniak S., Puhach V., Tatarchuk V. Usage of Artificial Intelligence for the Individualization of Learning in the Institutions of Higher Education. In: *Auer, M.E., Rüttemann, T. (eds) Futureproofing Engineering Education for Global Responsibility. ICL 2024. Lecture Notes in Networks and Systems*, 2025. Vol. 1260. Springer, Cham. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-85652-5_21
3. Dembitska S., Kuzmenko O., Savchenko I., Demianenko V., Hanna S. Digitization of the Educational and Scientific Space Based on STEAM Education. In: *Auer, M.E., Cukierman, U.R., Vendrell Vidal, E., Tovar Caro, E. (eds) Towards a Hybrid, Flexible and Socially Engaged Higher Education. ICL 2023. Lecture Notes in Networks and Systems*, 2024. Vol. 901. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-53022-7_34
4. Goleman D. Emotional intelligence. New York: Bantam Books, 1995. 352 p.
5. Hayashi A., Ewer A. Development of Emotional Intelligence through an Outdoor Leadership Program. *Journal of Outdoor Recreation Education and Leadership*. 2013. No 5(1). P. 3–17. DOI: <https://doi.org/10.7768/1948-5123.1139>
6. Miastkovska M., Dembitska S., Puhach V., Kobylanska I., Kobylanskyi O. Improving the Efficiency of Students' Independent Work During Blended Learning in Technical Universities. In: *Auer, M.E., Cukierman, U.R., Vendrell Vidal, E., Tovar Caro, E. (eds) Towards a Hybrid, Flexible and Socially Engaged Higher Education. ICL 2023. Lecture Notes in Networks and Systems*, 2024. Vol. 899. Springer, Cham. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-51979-6_21
7. Nilam N.M.S., Madagamage N.G., Senadheera N.G.D.R. Emotional Intelligence on Organizational Performance with the Moderating Effect of Organizational Culture in the Banking Sector in Sri Lanka: A Systematic Review. *International Journal of Governance and Public Policy Analysis*. 2023. № 4(1). P. 1–10.
8. Oz H., Demirezen M., Pourfeiz J. Emotional intelligence and attitudes towards foreign language learning: Pursuit of relevance and implications. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 2015. No. 186. P. 416–423.
9. Puhach V., Dembitska S., Kobylanskyi O., Kobylanska I., Moskovchuk O. Development of Students Support Strategies in Digital Educational Environment by Means of Artificial Intelligence. In: *Auer, M. E., Rüttemann, T. (eds) Futureproofing Engineering Education for Global Responsibility. ICL 2024. Lecture Notes in Networks and Systems*, 2025. Vol. 1260. Springer, Cham. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-85652-5_22
10. Гриньова Н.В. Дослідження емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами. *Габітус*. 2023. Вип. 47. С. 56–61. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2023.47.9>
11. Данилевич Л. Розвиток емоційного інтелекту майбутніх фахівців методом коучингу. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2025. № 3(79). С. 488–494. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2025-79-488-494>
12. Корнієнко І., Барчі Б. Концепція розвитку soft skills та емоційного інтелекту. *Psychology Travelogs*. 2023. № (1). С. 16–26. DOI: <https://doi.org/10.31891/PT-2023-1-2>
13. Магдюк О., Рогульська О. Викладання у XXI столітті: місце емоційного інтелекту у процесі викладання у ЗВО. *Молодий вчений*. 2024. № 6 (130). С. 97–103. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-6-130-13>
14. Нежинська О.О., Тименко В.М. Використання коучингу в системі вищої освіти України. *Вісник післядипломної освіти*. 2015. № 15(28). С. 236–245.
15. Підгурська В., Голубовська І. Розвиток емоційного інтелекту здобувачів освіти на уроках мовно-літературної освітньої галузі. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 72, т. 3. С. 269–275. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/72-3-40>

16. Подофей С.О. Емоційний інтелект особистості й особливості його становлення. *Науковий вісник Херсонського держ. універ-ту. Серія Психологічні науки*. 2019. № 1. С. 260–265.
17. Резунова О. Розвиток емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти засобами іноземної мови. *Професійно-прикладні дидактики*. 2025. № 1. С. 97–100. DOI: <https://doi.org/10.37406/2521-6449/2025-1-17>

Oleksandr KOBYLIANSKYI, Yevgeny KULIBABA

Vinnitsia National Technical University

FORMING EMOTIONAL INTELLIGENCE IN HIGHER EDUCATION: PEDAGOGICAL MODELS AND TECHNOLOGIES

Abstract. The article highlights the theoretical and methodological foundations and practical aspects of emotional intelligence development in higher education. It substantiates the importance of emotional intelligence as one of the key competencies of a modern specialist, ensuring effective professional activity, social adaptation, the development of empathy, communication skills, and psychological stability. The main pedagogical models of emotional intelligence development (personality-oriented, competence-based, reflective-activity-based, coaching-mentoring, and integrative) are analyzed, which contribute to the harmonious development of the cognitive, emotional, and behavioral components of the professional competence of students. Effective pedagogical technologies (training, interactive, emotionally oriented, coaching, and information and communication) that contribute to the development of applicants' emotional intelligence in the process of their professional training are identified. The prospects for using digital tools (Moodle, Padlet, Mentimeter, Mindly, Reflectly, etc.) to develop students' emotional competence in distance and blended formats have been identified. The need for a systematic approach to the formation of emotional intelligence as an important direction for the modernization of higher education has been substantiated. The prospects for further scientific research have been identified, in particular the development of criteria and tools for diagnosing the level of emotional intelligence of applicants, as well as the creation of methodological recommendations for teachers on the integration of emotional intelligence development technologies into the content of educational components.

Key words: emotional intelligence, professional competence formation, pedagogical models, pedagogical technologies, digital tools, emotional competence, professional training improvement, higher education institutions.

References:

- Bonesso S., Gerli F., Cortellazzo L. Emotional and Social Intelligence Competencies Awareness and Development for Students' Employability. *New Directions for Teaching and Learning*. 2019. No 160. P. 77–89. DOI: <https://doi.org/10.1002/tl.203668>
- Dembitska S., Kobylianskyi O., Nahorniak S., Puhach V., Tatarchuk V. Usage of Artificial Intelligence for the Individualization of Learning in the Institutions of Higher Education. In: *Auer, M.E., Rüütman, T. (eds) Futureproofing Engineering Education for Global Responsibility. ICL 2024. Lecture Notes in Networks and Systems*, 2025. Vol. 1260. Springer, Cham. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-85652-5_21
- Dembitska S., Kuzmenko O., Savchenko I., Demianenko V., Hanna S. Digitization of the Educational and Scientific Space Based on STEAM Education. In: *Auer, M.E., Cukierman, U.R., Vendrell Vidal, E., Tovar Caro, E. (eds) Towards a Hybrid, Flexible and Socially Engaged Higher Education. ICL 2023. Lecture Notes in Networks and Systems*, 2024. Vol. 901. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-53022-7_34
- Goleman D. Emotional intelligence. New York: Bantam Books, 1995. 352 p.
- Hayashi A., Ewer A. Development of Emotional Intelligence through an Outdoor Leadership Program. *Journal of Outdoor Recreation Education and Leadership*. 2013. No 5(1). P. 3–17. DOI: <https://doi.org/10.7768/1948-5123.1139>
- Miastkovska M., Dembitska S., Puhach V., Kobylianska I., Kobylianskyi O. Improving the Efficiency of Students' Independent Work During Blended Learning in Technical Universities. In: *Auer, M.E., Cukierman, U.R., Vendrell Vidal, E., Tovar Caro, E. (eds) Towards a Hybrid, Flexible and Socially Engaged Higher Education. ICL 2023. Lecture Notes in Networks and Systems*, 2024. Vol. 899. Springer, Cham. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-51979-6_21
- Nilam N.M.S., Madagamage N.G., Senadheera N.G.D.R. Emotional Intelligence on Organizational Performance with the Moderating Effect of Organizational Culture in the Banking Sector in Sri Lanka: A Systematic Review. *International Journal of Governance and Public Policy Analysis*. 2023. № 4(1). P. 1–10.
- Oz H., Demirezen M., Pourfeiz J. Emotional intelligence and attitudes towards foreign language learning: Pursuit of relevance and implications. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 2015. No. 186. P. 416–423.
- Puhach V., Dembitska S., Kobylianskyi O., Kobylianska I., Moskovchuk O. Development of Students Support Strategies in Digital Educational Environment by Means of Artificial Intelligence. In: *Auer, M. E., Rüütman, T. (eds) Futureproofing Engineering Education for Global Responsibility. ICL 2024. Lecture Notes in Networks and Systems*, 2025. Vol. 1260. Springer, Cham. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-85652-5_22
- Hrynova N.V. Doslidzhennia emotsiinoho intelektu zdobuvachiv vyshchoi osvity z osoblyvymy osvitnimy potrebamy. *Habitus*. 2023. Vyp. 47. S. 56–61. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2023.47.9>
- Danylevych L. Rozvytok emotsiinoho intelektu maibutnikh fakhivtsiv metodom kouchynhu. *Vcheni zapysky Universytetu «KROK»*. 2025. № 3(79). S. 488–494. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2025-79-488-494>
- Korniienko I., Barchi B. Kontseptsiia rozvytku soft skills ta emotsiinoho intelektu. *Psychology Travelogs*. 2023. № (1). S. 16–26. DOI: <https://doi.org/10.31891/PT-2023-1-2>
- Mahdiuk O., Rohulska O. Vykladannia u XXI stolitti: mistse emotsiinoho intelektu u protsesi vykladannia u ZVO. *Molodyi vchenyi*. 2024. № 6 (130). S. 97–103. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-6-130-13>
- Nezhynska O.O., Tymenko V.M. Vykorystannia kouchynhu v systemi vyshchoi osvity Ukrainy. *Visnyk pisliadyplomoi osvity*. 2015. № 15(28). S. 236–245.
- Pidhurska V., Holubovska I. Rozvytok emotsiinoho intelektu zdobuvachiv osvity na urokakh movno-literaturnoi osvitnoi haluzi. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. 2024. Vyp. 72, t. 3. S. 269–275. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/72-3-40>
- Podofei S.O. Emotsiinyi intelekt osobystosti y osoblyvosti yoho stanovlennia. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzh. univer-tu. Seriya Psykholohichni nauky*. 2019. № 1. S. 260–265.
- Rezunova O. Rozvytok emotsiinoho intelektu zdobuvachiv vyshchoi osvity zasobamy inozemnoi movy. *Profesiino-prykladni dydaktyky*. 2025. № 1. S. 97–100. DOI: <https://doi.org/10.37406/2521-6449/2025-1-17>

Отримано: 15.09.2025